

ASZÓDI HIRLAP

Előfizetés:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Havonként 70 fill.
Egész szám ára
20 fillér.

Hirdetési díj:

egyhasdós perit-
sor 10 fillér, több-
szörös hirdetésért
jutányosabb.

Nyitlér: minden
sor 40 fillér.

A galgavölgyi községek közgazdasági, társadalmi és közművelődési hetilapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal a Petőfi-nyomdában,
Aszód, Főút 482. szám.

Felelős szerkesztő: DR. GLÜCK ADOLF.

Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal. — Hirdetési
díjak előre fizetendőek.

Méltánytalanság.

Általános és évek óta tartó panasz széles ez országban a drágaság. Szomorú jelenség, hogy a panasz okai nem csak, hogy meg nem szűnek, de sőt időről-időre változatos alakban és nagyobb számban lépnek fel, úgy hogy a lét kérdése maholnap aggodalommal kell, hogy eltöltőn mindenkit. „Nehéz a megélhetés” gyakran hallható, szinte megszokott szólásmód, amely lépten-nyomon elhangzik, valahányszor a gazdasági helyzetről szó esik. És nem alaptalanul. Mert szén, kenyér, husdrágaság napról-napra váltják fel egymást, sőt egyszerre fellépve válságos helyzetet idéznek elő. Kormányaink minden időben kétségtelenül arra törekedtek, hogy a baj forrásait kikutatva azokat meg is szüntessék és kedvező állapotokat teremtsenek. Sajnos azonban ma is nagyon messze vagyunk azon időtől, amikor általános megelégedettségről beszélhetünk, sőt mint említettük — a helyzet javulása helyett annak súlyosbodását tapasztaljuk.

A nép pedig, a melyre kevésbé azok, mint az okozat tartozik, mert hiszen csakis a kedvezőtlen helyzet ténye az, amely rá nézve fontossággal bír, küzködik a megélhetés nehézségeivel és görnyed a helyzet súlyos terhe alatt, várva a tőle való megszabadulást és a jobb idő bekövetkezését. Aki pedig várakozásában nem eléggé kitartó, segít magán a maga külön módja szerint. Ki-ki úgy, amint boldogulását el-

érni véli. A tömeges kivándorlás, amely az utolsó években veszedelmes mérvet öltött és a melynek korlátozása végett alkotott szabályok azt csak alig akasztják meg, kétségtelenül egyik következménye a drágaság okozta nehéz megélhetésnek.

Melyik az a helyes szociál-politikai irány, a melyet követve a gazdasági viszonyok javulást eredményezné, nehéz kérdés, amelynek kedvező megoldásán kormányaink és hatóságaink szüntelenül fáradoznak.

Am e helyütt nem az országos, de csupán a vidékünket érdeklő viszonyokkal óhajtok foglalkozni. Alkalmat szolgáltat cikkünk megírására egy évről-évre ismétlődő sajnálatos eset, mely a Galgavölgy szegényebb sorsu népének helyzetét még inkább megnehezíti. Oly részről éri vidékünk ezen népét anyagi hátrány, amely különösen és elsősorban volna hivatva a szegényebb nép helyzetén egyhíten.

A koronauradalomról van szó. Egyetlen erdeje vidékünknek, amely azt tüzelőfával elláthatja. Más erdő hiányában e vidék lakossága reá van utalva, hogy faszükségletét a koronauradalom erdejéből beszeresse. Csakhogy ez csupán a kis emberre, a szegényebb néposztályra vonatkozik, a mely kevesebb fát fogyaszt. A tehetősebb, a kinek módja, anyagi helyzete megengedi, hogy a telen át állandóan és kellően fűthesse lakását, nagyobb mennyiségű faszükségletét ott szerzi be, ahol azt olcsóbban kapja. És tényleg a vagyonosabb

része a Galgavölgy lakosságának nem a koronauradalom fáját használja, de messze vidékről szállítják azt részére nagy mennyiségben és — olcsón. Mert a koronauradalom által megállapított árak a vagyonosabb embernek is drágák. Gondoskodik tehát olcsóbb beszerzési forrásról.

De a mig így a kedvező anyagi viszonyok között élő lakosai vidékünknek minden kényszertől menten állnak a koronauradalommal szemben, addig szegényebb polgárait sorsuk köti ahhoz. Ezek igenis itt kénytelenek faszükségletük fedezetéről gondoskodni. Mert a távolból kis mennyiségben jövő fa szállítási költsége annak értékénél is nagyobb. A mi tüzelő fát tehát a szegényebb sorsu ember szükségel, azt a koronauradalom erdejéből kell beszereznie. A koronauradalom pedig — nem tudni mi okból — évenként emeli az árakat, úgy hogy ez idén bizonyára számos szegény ember didereg szobájában, nem telvén kevés vagyonából annyi, hogy fát vehessen — a koronauradalomtól. A szegény ember helyzetének ily módon való megnehezítése méltánytalanság, mely annál nagyobb, mert a koronauradalom részéről éri.

Holott ellenkezőleg a koronauradalomnak kellene elsősorban azon lennie, hogy a környéken lakó szegény nép megélhetését elviselhetővé tegye, nem hogy azt még megdrágítsa. És így előáll az a viszasság, hogy nálunk a gazdag olcsón, a szegény ember pedig drágán él.

Ellenvenetheték a koronauradalom

TÁRCA.

Hajnal.

Irta: FALUDI SÁNDOR.

(3. közlemény.)

Elmult a tél s a tavasz is utána.
Egy nyári este újra szállt a jelszó.
De most hangosan, mámorba, kiáltva:
Barmokként tovább nem húzzuk a jármot!
Holnap reggel hát megkezdjük a sztrájkot!

És másnap nem szólt a gyár hívó sípja,
A tűz kialudt az órjás kohókban
A kürtök füst nélkül meredtek égnek,
Néma maradt a máskor zajgó udvar,
A gépek álltak csöndbe mozdulatlan,
Mint szörnyek, melyekből elszállt a lélek.

A hirtelen sztrájk meglepte a gyarost,
A mérnökök s a hivatalnokok benn,
Kik gyávák voltak sorjaikba állni,
Rémülten futkostak utánok: „Mit akarnak?
Hogy jöjjenek, a gyáros várja őket!”

Megyünk — felették büszkén, bizakodva,
De csak ha Györgyöt elfogadja velünk.
De mért is mennénk? Jól tudja a gyáros,
Hogy mit kívánunk! Most se kérünk többet,
Ahhoz jogunk van! S attól el nem állunk.
Vidáman, bizva, a sztrájk erejében
Telt el az első hét. Mosolyogva jártak keltek
Kis csoportokban szerte az utcákon,
A győzelmet bizton remélve, várva
Munkás nem jó oda másünnen, tudták.
György szerte írva már elrendezé azt
Pár hetet elbír az összegyűlt tőke,
S a gyáros ezeket veszit el minden nappal.
Most ők kacagtak gúnyosan, vidáman
S hangosan tréfálgatva mondogatták:
„A milliós zsák lássuk, hogy segít most!”

S a milliós zsák felvette a harcot.
A munkások egyszer bámulva látták,
Nagy társzekerek mennek be a gyárba,
Megrakottan kenyérrel, eleséggel,
A pékeknel s a fűszeres boltoknál.
Szekerek álltak s a gyárba hurcolták,
A kenyeret, mit naponként sütöttek
Zsákszám a lisztet, fűszert hüvelyeset,
S a gyárban raktárakba elhelyezték.

Nem tudták előbb, hogy ez mit jelentsen,
De rémülten érték meg nemsokára,
Mikor minden ennalónak ára,
Egy nap alatt szörnyű magasra szökkent.

És jött a drágaság a küzködő szegénynek
E legádázabb szörnyű ellensége,
A rideg tőke ezt vevé zsoldjába,
Hogy letiporja a szegények harcát.

Egy hétig még csak bizakodva vártak,
De aztán pénzüik elfogyott, a melylyel
Birták vón máskép a sztrájkot,
A pénz elfogyott s fejét felütötte
Elszörtan, házanként a rémes éhség.

Az utcákon komoran keltek jártak
Gondterhelten. Csoportba nem verődtek,
Itt-ott ha kettő összeállott néha:
„Van még mit enni?” — kérdezé az egyik
„A kis fiam majszol egy kis darabkán —
Ez volt az utolsó! Több nincs a háznál.”
Felelte ez. S az első felsőhajt rá:
A feleségem beteg, csak ha néki tudnék,
A vérem árán is kenyeret vinni! —

Másnap, harmadnap ruja összeverte
Csapatokba őket, a maró éhség.

részéről, hogy a kis embernek az ugynevezett „szabad rakodás“-sal nyújtanak megfelelő előnyt.

Valóban létezik a szabad rakodás. És tehát annyi fát rakhat a védő kocsjára, amennyi arra ráfér. Csakhogy ebben sincs köszönet, mert ez is — drága. Az a galyfa ugyanis, a melylyel a kocsit megtöltheti, nem ér annyit, a mennyit fuvarbér fejében kell fizetnie annak, a ki evvel a silány fával kénytelen beérni, a mit különben sem ingyen kap.

Ismételjük, nem méltányos a korona-uradalom álláspontja, a mely kivételt nem tesz a kis emberrel szemben.

Vidékünk ezen szegényebb sorsu népének nevében emelünk szót, hogy a kik a koronauradalom gazdasági ügyeit intézik, a tüzelőfának eladásánál, különösen a mikor azt szegény ember veszi, ne az üzletre, mint inkább arra legyenek tekintettel, hogy a koronauradalomnak első-sorban jótékonyt kell gyakorolnia és a nép anyagi jólétének előmozdításához hozzájárulnia, nem pedig amugy is súlyos anyagi helyzetét a fa megdrágításával elviselhetetlenné tenni.

Ez volna a helyes út, a melyen haladva a koronauradalom környéke népének boldogulását előbbre vinné és ezzel háláját kiérdemelné. Hisszük és reméljük, hogy szavaink illetékes helyen meghallgatásra találnak és tehát az eddig hallatszott panaszok a jövőben megszűnnek.

Aszód monographiája.

Irta: JENCS ZELMA.

II.

A magyarosodás nehezen terjedt. Pedig Podmaniczky Lajos báró már 1835-ben buzdítással és adományokkal iparkodik előmozdítani, hogy a templomban évenként 12 magyar szónoklat tartassék, s még máig sem tudtuk elérni, hogy templomainkban csak magyar beszédet hallhassunk. Csökkönyösen ragaszkodik a köznép a tót nyelvhez, bár a legöregebb emberek is elég jól beszélnek már magyarul.

A magyarosodás lelkes terjesztője volt Margócsy Gyula volt aszódi kántortanító, jelenleg Szarvason tanítóképző-intézeti mintaiskola tanítója. Tüzzel-vassal harcolt a tót nyelv ellen.

Az ő idejére esik az 1891. évi 15 t.-cz. életbelépése, mely szerint minden községben kised-óvó létesítendő. Az ő kezdeményezésére alakult az „Aszódvidéki jótékony nőegyesület, mely főcélul tűzte ki a kised-óvó alakítását. Ez rövid idő alatt sikerült is és 1893 szept. 1-én megtörtént az ünnepélyes megnyitás. A nőegyesület számos szegényei annyira igénybevettek, hogy a kettős terhet nem bírván többé, kénytelen volt az ovodáról másképp gondoskodni. Így aztán az ovoda felügyeletét és terhei viselését 1902-ben átvette az állam.

Az ág. ev. templomot a Podmaniczky irat-tárból vett adatok szerint I. P. János építette 1743-ban. A templom most is eredeti alakjában és berendezése szerint áll fenn. Az oltár ugyanaz, melyet IV. P. János és neje Osztrólczy Judit készítettett.

Ezt bizonyítják az oltárkép fölött levő Podmaniczky és Osztrólczy cimerek.

Ettől eltérően „Gödöllő és vidéke történelmi és régészeti jelentése“ szerint a templom már a XIV-ik vagy XV-ik században épült. Tanúsítják ezt a hosszúkás szentély, mely nyolcszögfelelével záródik, a tagozott ódon támoszlopok; a csúcsos diadalív és a homokórával ellátott szószek is ezt bizonyítja. Stílje a renaissance és a gót között ingadozik.

Ezekből láthatjuk, hogy a 17-ik században P. János nem építette, hanem restaurálta a templomot, mely a 16-ik században tűz által részben elpusztult. A restaurálás minden valószínűség szerint ugyanazok az alapon történt, mint amely szerint eredetileg épült, s ezért jellege és építési stílje nem változott.

Aszód határában apátság volt. Helyén barbárkori bronztárgyak találtak. Megérdemelné az újabb ásatásokat.

A r. kath. templom 1772-ben épült. Szintén a Podmaniczkyak építették. Nem kizárt azonban az a nézet sem, hogy az evang. templom eredetileg a katolikusoké volt és a vallási viilongások idején elulajdonították az evangélikusok, s később a kiegyezésnél tartoztak helyette újat építtetni.

Egyidejűleg (1772) állították a r. kath. iskolát is. Többet ezekről nem sikerült megtudnom. Nem hallgathatom el azonban, hogy sem az evang. sem

kath. iskola épülete nem felel meg ma már a kívánalmaknak. Legfőbb ideje, hogy ezeken az ócska alkotmányokon túladjunk és modern intézeteket létesítsünk. Például szolgálhat az izraelita iskola, mely minden tekintetben ugy esztetikailag, mint higieniailag teljesen modern színvonalon áll. Sok keresztény szülő is ide járattja gyermekét egészségi szempontból.

A zsidó hitközségnek 60 éve van temploma Aszódon.

Bővebbet ezekről nem tudunk, mert 1848-ban minden idevonatkozó irat tűz által elpusztult. Gyönyörű szép modern új templomuk 1908-ban épült.

(Folyt. köv.)

Az aszódi tüzoltó-testület cabaret-estélye.

Az aszódi tüzoltó-testület f. hó 12-iki cabaret-vel egybekötött táncmultsága erkölcsileg és anyagilag fényesen sikerült. Ott láhattuk városunk színe-javát és a vidék közönségét is nagy számban. Az anyag siker mellett bizonyít, hogy a tiszta bevétel 600 korona. A cabaretet *Reiner Ella* és *Várkony Irén* urhölgyek ének-kettőse nyitotta meg zongorán kísérve *Micsinay Gizella* urhölgy által. Mindhármuk játéka komoly készütségük és nagy képzettségükről tett bizonyosságot, mit a közönség szűnni nem akaró tapsokkal honorált. Utánuk *füsti Molnár Lajos* ur adta elő *Gabányi „Kračekler“* című vig monológját. Úgyes alakításán, mely teljesen visszaadta a kračekler egyéniségét, a közönség igen jól mulatott. Harmadik szám *Chugyik, Boldis, Matolcsy, Perényi* urak quartett éneke volt. Bár a karnagy nélkülözése folytán váratlanul új helyzettel álltak szemben — mégis teljes megértéssel és átérzéssel adták elő *Gaal N. nehéz, koszoros pályaművét. Meleg ovációban volt részük s még egy ráadót is kellett énekelnőök. Kovács Lydia* urhölgy, a „Fojtott tüzek“ cz. verskötet szerzője, már bájosan merész fellépésével meghódította a közönséget. Saját költeményei közül adott elő egyet zenekíséret mellett és *Ábrányi Emil „Angyalok“* cz. versét szavalta el. Kifejező gestusai, értelmes hangsúlyozása, kitűnő előadási módja elárulta a művésznőt. A közönség rendkívüli érdeklődéssel hallgatta és percekig tapsolta.

Miként az erdő ordas fenevadját.
S a lázongó nyomor vérük felkorbácsolta,
Szívük megtölté a vad keserűség
Szemükbe vészes litznek lángja égett,
S a kemény kezek ökölbe szorultak. —

A fő-utcán át egyenlő léptekkel,
Jött, most érkezvén meg a székvárosul,
Egy szakasz csendőr s a gyáros kapujánál
Megálltak és a szuronyos puskákat
Gulákba rakták.

Hát György? Nagy szívében
Minden hite összeomolni készült.
Az önzést, mely a földtekét uralja,
Ily galádnak, rútnak nem képzelé el,
Tiszta eszményei fehér ruháját,
A föld sarának szennye mocskolá be. —

Nem ilyenek, nem ekként képzelé el
A harcot, melyet az igazság viv meg.
Azt hívé győz az szava erejével,
Egész küzdelme egy diadalut lesz,
S az első lépésnél im visszatartja,
Lopott hatalmával hitvány önérdék

Komorán járt-kelt s megdöbbenve látta
Az elkeseredésnek zordon lángját
Fellobbanni a beesett szemekben.

Vergődő lelkét önvád is gyötörte,
Tán másképp kisebb szenvedések árán
Vihette vón' eszméit győzelemre ----
---- Most késő... mégis cselekedni kéne ----
Egy gondolat megragadta a lelkét,
Hogy odamennék mindnyájan a gyárhoz,
És megmutatják rettentő nyomorjuk.
A gyáros önző, elfásult szívében,
Ha jószág nincs, de irgalom talán van!?
Egy irgalom csepp a tenger nyomorra ----
György, elhamvadit hitének hamujában,
Egy kicsiny szikra fel-fel csillámlott meg,
Az sugta nékie végső tanácsot.

III.

Sötéten, mint vészterhes viharfelleg,
Boriták el a munkások a nagy tért,
Szemben a gyárkapuval s alább az utcát.

Nem igen szóltak. Volt sok olyan köztük,
Kit harmadnapja gyötört már az éhség,

Csak néha morajlott meg a tömegben
Hol itt, hol ott vészes fenyegetően,
Komor elszántság ült ki minden arcra,
Igy tervezék vagy ösztönük sugallta,
Nem tudta György, de amint átjött köztük
Valami volt mindenikük kezében
Vasdarab, pöröly, avagy egyéb szerszám,
Sokan mondták: Uram, tovább nem bírjuk,
Vagy győzünk ma, vagy elpusztulunk sorba!
Tudta ezt György jól.

Fölállt egy kőrakásra,
S a hullámzó tömeget áttekinté.
A csendőrök a gyárkapuban álltak,
Zárkozott sorban fegyverrel kezükben.

A tömegen izgatottság futott át,
Sok kéz mutatott egy nyitott ablakra,
Az emeleten a kapu fölött épp,
A gyáros nézett alá a tömegre.

(Folytatása következik.)

Ez a taps nem udvariasság volt, nem a vendégnek, hanem első sorban a művésznőnek szólt. *Rosner Lajos* ur magas zenei műveltségéről tanuskodó subtilis, finoman átértett hegedűjátéka (ugy értesülünk, hogy zeneszerző is) a zeneértőknek élvezetes pillanatokot szerzett. Végül *Leitner Bernát* ur fejezte be a kellemes műsort dal- és kupa-éneklésével a közönség tetszését kiérdemelve. A conferencier nehéz szerepét *Schneider Oszkár* ur töltötte be. Szikrázó szellemessége, frappáns ötletei állandó derűtlenségben tartották a közönséget. Olyan elegáns humorral, olyan finom csipkelődéssel mutatta be városunk jól ismert alakjait gyöngye oldalukról, hogy az érdekeltek is csak kacagni tudtak, de haragudni nem. Ötletessége kifogyhatatlan. Ujságot szerkesztett, (lapunk más helyén közlünk belőle mutatót), mely véges végig telve apró reminiscenciákkal, megtörtént és szellemes életpéldákkal, az egész estnek ő adta meg pontját kedves előadási modorával, találó és mégis diszkrét humorával, talpra esett mondásaival. Minden szavát harsogó derűtlenség, óriási jókedv kísérte. Mondhatjuk, hogy közszerepet, közkedveltséget vovolt ki magának s közönségünk el sem fog ezután tudni Aszódon cabaret-képzélni, ha nem ő conferál. A rendezőség szép virágcsokrokkal kedveskedett a hölgy szereplőknek és ezuton is hálás köszönetet mond a közreműködőknek kiváló előadásukért.

R s.

Szemelvények a tüzoltótestület cabaretjéből.

Conferálta: SCHNEIDER OSZKÁR.

ASZÓDI HIRLAP.

Hirek:

* **Riskartall csillagda.** A nap két keleten reggel, nyugszik nyugaton este. A másik két égtáj változatlan.

* **Muzeumok és képtárak** mivel nincsenek, hát zárva.

* **A magyar kir. igazságügy-miniszter** elrendelte, hogy mintén a választások elmúltak, a m. kir. javítóintézet alkalmazottai polgári jogait felsőbb intézkedésig szabadon gyakorolhatják.

* **Az aszódi gazdák** ismét kört alakítottak, a kör egyedüli célja a jégaszalás.

* **Örömmel** konstatáljuk, hogy községünk érdemes előjárósága sáros időben hathatósan gondoskodik a gyalog és átjárók tisztaságáról.

* **Rendőreink** az idén nem kaptak csillagot.

* **A Rákóczi asztaltársaság** megalakult az Egerváry-féle vendéglőben. Az asztaltársaság fő elve a józanság.

* **Pestvármegye** közigazgatási bizottsága elrendelte, hogy Aszód község határában jelzőoszlopok állíttassanak fel következő felirással: „Ügyvédek és orvosok részére megtelt.”

* **A gázgyár** részvénytársaság elhatározta, hogy legközelebb az utcai lámpákat megtisztíttatja.

* **Domony község** elhatározta, hogy bevezeti a villanyvilágítást, de egyelőre kiküldi az előjáróságot a petroleum világítás tanulmányozására.

* **Az aszódi ág.** ev. egyház elhatározta, hogy toronyóráját legközelebb megcsináltatja.

Hirdetések:

* **Őn marha!** Ha nem *Kálmán* kenyeret eszik.

* **Minek él** ebben a drága világban, mikor *Kochlács* 2 koronáért eltemeti.

* **Ha nálam** husz korona árut vásárol, kap egy vasszeget ráadásul.

Diamant Márton.

* **Rrenko, Weiner, Löwy Manó**

Mind nem olyan jó és olcsó.

Nálam jó sör és rendes pohár:

Fabrikspreis csak 6 krajcár.

Szczepanowszky.

Apró hirdetés:

Isten veled Kajdacs, Mitzger,

Megérkezett dr. Reiner.

Aszódi jó kívánságok:

Legyen a te gyermeked a Ducker-féle inter-nátus bennlakója.

*

Mulass életedben egyszer és akkor is az aszódi gymnasium bálján.

*

Veszekedjenek fölötted az aszódi orvosok.

*

Perényi Rudi énekelje el utolsó nótádat.

*

Tegyen a te fiad az aszódi főgymnasiumban érettségét.

*

Akarjon téged a közóhaj Aszódon bírónak.

*

Légy te Aszódon jegyző és legyen akkor Jankó Béla esküdt.

*

Legyen neked egyedüli jövedelmed az aszódi gázgyári részvények osztaléka.

*

Az aszódi bakterek öröködjének vagonod fölött.

Hirek.

— **Eljegyzés.** *Klein Izsák* helybeli izr. elemi iskolai tanító f. hó 12-én eljegyezte *Rosmann Frida* kisasszonyt Nyirmadáról. (Szabolcs-m.) Gratulálunk!

— **A polgári kör** szombat esti cabaret-estélyéről lapzártá miatt részletesen legközelebbi számunkban referálunk. Annyit azonban már most is mondhatunk, hogy igen nagy számu közönség hallgatja a következő műsort: 1. „Nem vagyok féltékeny.” Magánjelenet, előadja *Bursits Piroksa*. 2. Cimbalom szóló, játssza *Püspök Annuska*. 3. Négyszécsenek: *Chugyik, Perényi, Boldis, Matolcsy*. 4. Szípkora ur tárcát ír: Felolvasás, tartja *Molnár Sándor*. „Monolog a monolog ellen”: Előadja *Molnár Lajos*. 5. Kuruc nóták, hegedűn játssza: *dr. Osváth Gedeon*. 6. Aktuális versek: éneklé *Róth Kálmán*. Conferencier: *Schneider Oszkár*.

— **Petőfi szobra** című vezércikkünk feljuttotta régi vágyainkat, — úgy halljuk — nem minden hatás nélkül. Mozgalom indult meg, hogy a szobor felállításához még hiányzó összeg egy nagyszabásu hangverseny jövedelméből pótolassék. A hangversenyen a fővárosi művészvilág színe-java fog szerepelni.

— **Az aszódi izr. nőegylet** választmánya f. hó 12-én ülést tartott. Targyisorozaton volt a szokásos félévi pénztárjelentés és elszámolás a teaestély jövedelméről. Ezután újabb segélyeket osztott ki a választmány.

— **Sárány Sámuel** meghalt. Az ágostai evangélikus egyháznak gyásza van. Sárány Sámuel a bányakerületi egyház nyugalmazott püspöke nyolcvankilenc éves korában meghalt. 1823-ban született. Gymnásiumi tanulmányait részben Aszódon végezte. Petőfi Sándornak tanuló és lakótársa volt. 1891-ben

választották meg bányakerület püspökévé; 1895-ben a király főrendiházi tagnak nevezte ki. Három esztendeje, hogy nyugalomba vonult. Az utóbbi időben állandóan betegeskedett, mígme e hó 14-én végelegyöngülésben meghalt. Temetése február tizenhetedikén pénteken volt. Az elhunytban Sárány László aszódi gyógyszerész nagybátyját gyászolja.

— **Hangverseny.** Cigányzenekarunk a péntek esti rendes heti hangverseny keretében Lehár Ferenc „Hercegisasszony” c. operettjének zeneszámaait adta elő rendkívüli sikerrel. Dicséret illeti a zenekart, hogy minden zeneújonságot azonnal megszerez és fáradságot nem ismerve betanul. A közönség a késő esti órákig gyönyörködött a zenekar kiváló előadásában.

§ **Csalás.** Az idén a takarmány répmag ára örvendetes módon igen jutányos, ugyszolván a tavalyi áraknak harmadrészeért kapható a legmegbízhatóbb minőségben is. Dacára ennek, — mint értesülünk, — sok ismételőző vidéki kereskedőnek Morvaországból, Bisenzből szállítanak csekély értékű répmagot. Kérdődomásu, hogy ott Oroszországból került csiraképtelen maggal keverik a jó csiraképes répmagot és ezen keveréket eladják kereskedőinknek, kik úgy látszik nem ismerik e dolgot. Akik tehát meg akarják magukat kímélni a későbbi nagy kellemetlenségektől, saját érdekükben cselekszenek, ha a nekik Bisenzből szállított répmagot, mielőtt elhasználnák, — alapos csirázási próbának vetik alá.

— **Hírek a leányegyesületből.** A leányegyesület vezetősége elhatározta, hogy szépirodalmi lapokat járát, továbbá egy zongorát vagy cimbalmot szerez be és minden héten összejövetelt tart felolvasással és hangversenyyel. Az elnökség eljárta az izr. hitközség elnökénél, hogy a hitközség tanács-termét a leányegyesület fenti céljának rendelkezésére bocsássa. A hitközség elnöke szívesen teljesítette a leányegyesület kérését, így tehát az összejövetelek már legközelebb meg is kezdődnek. Az egylet vezetősége ez uton is mond hálás köszönetét *dr. Hacker István* elnöknek a leányegyesület iránt tanusított jóindulatáért és szives támogatásáért.

— **Aszódi pénztézetek közgyűlései.** Az aszódi kereskedelmi bank és takarékpénztár f. hó 12-én tartotta évi rendes közgyűlését. Az aszódi takarékpénztár közgyűlése f. hó 19-én lesz, az aszódi hitelbanké pedig február 26-án.

— **Az aszódi tüzoltó-testület** február hó 12-én megtartott mulatsága alkalmával a következők fizettek felül: Báró Podmaniczky Géza (Kiskartal), báró Podmaniczky Gyula, báró Schosberger Lajos (Nagykartal), Beniczky Mártha (Domony), dr. Preszly Elemér (Vác), Aszódi takarékpénztár, Segesváry Ödön (Domony), Murányi József, Sárány László, Heidecker Sándor (Bpest), Majer Pál (Iklad), Bleier és Weisz (Bpest), Rusznyák Gábor (Versegh), Dénes Jenő, Micsinyi Ernő, Herczegh István, Protovin Mór, dr. Galambos József, Reiner József, Weiner Lipót, Brúnauer Albert, Waldman Samu, Csillag Ferenc, Vas Mór, Langfelder László, Holly Ludmilla, Kovács József, Hanisch György, Kühn Ernő, Suba István, Biki Lipót, Bamberger Manó, Nemes László (Rozsnyó), Kohn Samu, Schuchtar Brunó (Domony), Elefánty Kálmán (Tura), Szántó Rezső, Willin Gyula, Lengyel József, Bicskey István, Nadassy József, füst Molnár Sándor, Bentsok Gyula, Jajkó Mihály, Ducker Ödön, Prunner Mihály, Brüll Soma, Hermann József, Lövi Jenő, Kukola József, dr. Kövér Péter, Bentsik József, dr. Gaál Elek (Gödöllő), Forschner Mór, özv. Matheides Sándorné, Salzer Nándor, Bursits Lajos, Feiszig Mór, Frisch Zsigmond (Bpest), Lövi H. fiai (Bpest), idb. Tér Mihály, Klein Lipót, Büchler Nándor, ifj. Benkó Mátyás, Beck Márton (Bpest), dr. Rendes Dezső, dr. Rendes Miklós (Bpest), Beke Gyula, Weiner Dávid és dr. Glüek Adolf. Mindezeknek ez uton is hálás köszönetét fejezi ki a tüzoltó-testület parancsnoksága.

Közigazgatás.

* Pestvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 9-én tartott ülésén a közegészségügyi bizottságba *Sárkány László* aszódi gyógyszerészt jelölte ki a bizottság egyik tagjaul.

* F. hó 14-én volt Zsámbokon a dr. Zachár Kálmán lemondása folytán megüresedett megyebizottsági tagságra a választás. Megválasztott *Kiss Tibor* tiszteletbeli főszolgabíró. A választás elnöke Kálmán István volt.

Egészségügy.

A lefolyt héten az időjárás állandóan száraz, hideg volt, a hőmérő 8—9 fokra süllyedt. Az ezen időszakban már szokatlan nagy hideg dacára a közegészségügy mégis némi javulást mutat, mert a szeles idő megszüntével a légzőszervek tömeges hurutos és lobos bántalmái megszűntek. Fiatal, erősebb légzőszervű egyének most már több ellentállást képesek kifejtetni, míg az idősebb s koruknál fogva télen hurutban szenvedő egyéneknél asztmatis bajok léptek föl, eddig kevésbé súlyos lefolyással. Ragályos betegségek közül torokgyík Kartalon 1 esetben, vörheny Aszódon 1 esetben fordult elő.

Kereskedelem.

* Poór Jakab a trieszti általános biztosító társaság igazgatója igen érdekes cikket írt a Magyar Kereskedők lapjában a kereskedői hitelt közvetítő és biztosító bankról. A kereskedelmi hitelt biztosítani — írja — annyit tesz, hogy a biztosító társaság bizonyos meghatározott évi díjért kötelezi magát a hitelező követelését egészben vagy részben megtéríteni, ha az adós fizetése képtelen lesz. A közvetítő bank feladata pedig abból álljon, hogy az adósnak oly válságos helyzetben, midőn hitele megakadt, segédkezet nyújtson az által, hogy ha az fizetési kötelezettségének eleget tenni nem tud és abban a pillanatban hitelével sem élhet, előlegezi neki a szükséges tőkét és így pillanatnyi zavarából, mely legtöbb esetben a tartós fizetése képtelenség vagy csőd egyedüli oka, kiségit. E két intézmény — hitelbiztosítás és közvetítő bank — segédkezet nyújt egymásnak. A közvetítő bank előzetes övintézkedés, mely a fizetése képtelenséget, bukást elhárítja, míg a hitelbiztosítás hivatva van az utólag mégis bekövetkezett károsodást megtéríteni. Ma már a legtöbb kereskedő ismeri, ha másképp nem, hát elméletből, mert a gyakorlatban alig volt még alkalma azzal találkozni, minthogy nálunk nem igen akadt biztosító-társaság, mely ezt a biztosítási ágazatot fel merete volna venni üzletkörébe. De nem is csoda, mert a külföldi tapasztalatok eléggé igazolták, hogy ez a biztosítási ágazat rendkívül veszélyes és könnyen a biztosító-társaság bukásával végződhetik, ha nem vezetnek kellő gondossággal és körültekintéssel és ha nem hozzák olyan intézménnyel kapcsolatba, mint a minő a „közvetítő-bank“ elnevezés alatt van fent körülírva. Pedig, ha az összes új és újabb biztosítási ágazatoknak van létjogosultságuk és életképességük, úgy minden bizonnyal a hitelbiztosítás összes ágazataival u. m. óvadék, kezességi, eltulajdonítási, sikkasztási, lopás, rablás, hűtlen kezelés stb. elleni biztosítás leginkább van praedestinálva arra, hogy ezeket legelől járjon, mert nagy gazdasági érdekek megóvására van hivatva. Ami 30 év előtt agyamban mint a közvetítő bank szerepe derengett, azt ma már a bizalmi bankok, — aminő már nálunk is van, — végzik. De már biztosító társaságunk (Minerva) is van,

mely a hitelbiztosítás többféle nemével megpróbálkozott. E két intézménynek — Bizalmi bank és Minerva — legújabb kísérlete nem kis feltűnést fog kelteni és ha beválik a hitelezés terén nagy evolúciót fog előidézni. Alakult ugyanis egy részvénytársaság, melynek adósaierit a hitelezett összeg 75%-áig a Bizalmi bank vállalja a szavatosságot. A bizalmi bank ezt a szavatosságot a maga teljes összegében a „Minervánál“ biztosította, míg a Minerva a saját rizikóját több külföldi intézetnél viszont biztosította. Majdnem ugyanezen a csapáson van már nálunk a vizszámitási hitel, — nyílt követelések — számlakövetelések — delcredere és egyéb hitelbiztosítás.

Szerkesztői üzenetek.

— Hívő. Igaza lehet. Az asszonyokról mindent el lehet hinni, — még jót is. De azért ne higgyen vakon a könnyeknek. Azt mondta Bourget, (már pedig ő ismerte a nőket), hogy a legtöbb asszony akkor sir, a mikor akar.

**Az aszódi
leánynevelő-intézetben
1 pár páva és
több ezüstnyul
olcsón eladó.**

HIRDETÉSEK

jutányos árban a kiadóhivatalban vétetnek fel

Szolid bevásárlási forrás!

DÉNES JENŐ

vas, fűszer és gyarmatáru nagykereskedő
Aszód

a Mc. Cormick amerikai mezőgazdasági gépgyárak képviselője.

Ajánlja dús raktárát a szakmába vágó összes cikkekben. 10 52

Kiadó lakás Aszódon.

Makovinczky Károly tulajdonát képező lakház, a vasut mentén, amely áll két szoba, egy konyha, egy éléskamrából a házhoszszában folyosó és közepén veranda Melléképületek, fűskamra, sertés- és baromfiólak, bekerített tágas udvar és konyakert, három évre haszonbérbe elköltözés végett azonnal kiadó. A kivenni szándékozók jelentkezzenek Prunner Mihálynál, akivel egyezséget lehet kötni.

Menetrend: Budapest—Aszód—Hatvan és vissza.

Budapest k. p. u. ...	625	810	835	915	1230	225	330	555	640	735	1015	1110	1135
Aszód	725	922	957	1056	207	406	427	711	815	912	1142	100	126
Aszód	725	923	958	1058	223	407	428	712	816	913	1143	103	128
Hatvan	741	949	1020	1122	249	435	444	738	842	936	1205	133	158

Hatvan	235	307	431	547	610	645	759	1133	1148	1210	435	534	612	652	841	935
Aszód	306	339	455	615	632	711	821	1150		1236	507	1555	634	720	858	951
Aszód	310	344	456	616	642	713	822	1150	\$1205	1237	509		635	721	858	951
Bpest k. p. u. ...	519	530	630	740	815	845	950	1245	100	215	655	710	800	815	955	1050

A vastag számok gyorsvonatot, a vékony számok személyvonatot jeleznek.

Kochlács Lajos

„Entreprise“ — Első Aszód és Vidéke temetkezési vállalat — Aszódon.

A Feuermann-féle házban a városházával szemben.

nálam a legolcsóbb árban kaphatók. — Hullaszállításokat bel- és külföldre elvállalok. —

Ajánlja magát egyszerű valamint díszes temetések rendezésére helyben és vidéken. — Kész fakoporsók és ércoporsók mindenféle nagyságban. — Szemfődek, halotti ruhák, fakeresztek, művirágkoszorúk, ércoszorúk és koszoru-szalagok, valamint mindenemű temetkezési cikkek a legnagyobb választékban